

Выходитъ у Львовѣ два дня (крѣмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-6й годивѣ по полудни.

Администрація: улица Чарвецкого ч. 8.

Редакція: ул. Франциска ч. 10, дверь 10.

Письма принимаютъ са лишь франковыми.

Рекламація неопечатанай вълнй въдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львовской“.

Передплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львовской“ и въ п. к. Староствахъ на провинціи:

на цѣлый рокъ 2 вр. 40 к.
на пѣть року 1 вр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . . — 20 к.

Подписочное число 1 к.
Зъ почтовою пересылкою:

на цѣлый рокъ 5 вр. 40 к.
на пѣть року 2 вр. 70 к.
на чверть року 1 вр. 35 к.
мѣсячно . . . — 45 к.
Подписочное число 3 к.

Чи нова агітація, чи дальше давна?

Своего часу, коли то живъ ще звѣстный у насъ ажъ надто добре о. Иванъ Наумовичъ и не могъ знайти собѣ спокойного кутика въ Россіи, куды его колисъ такъ дуже коротѣло, волочивъ ся свѣтами, ѣздивъ ажъ на Кавказъ та вабивъ туды нашихъ людей, захвалюючи имъ въ московскѣмъ органѣ львовскѣмъ, въ „Галицкѣй Руси“, той новыи рай на земли своими пѣвѣностями и шумными описами, звернули мы першій увагу на то и вказали, що есть то дуже хитро обдуманый способъ агітаціи, чтобы нашихъ легковѣрныхъ селянъ розохотити и звабити до Россіи на поселене въ стороны, въ котрии людѣмъ зъ самои Россіи, хочъ то прецѣ въ той самѣй державѣ, якось неконче заблагае ся заходити. И нашъ здогадъ, наша обава, показались не безосновни. До эмигранційного руху за кордонъ, якій проявивъ ся бувъ у насъ подѣ конецъ минушого року, причинила ся мѣжь иншимъ безперечно и ся агітація. Нинѣ Наумовича вже нема, але его мѣсце занявъ, видно, хтось ще хитрѣишій, ще небезпечнѣишій подѣ взглядомъ агітаціи и намовъ до эмиграціи въ тѣ самы стороны, котри колисъ захвалювавъ Наумовичъ. Не стало такожь и „Галицкои Руси“, завдяки заказови нашихъ Владикъ перестала ся газета выходити, але то лишь переставъ ходити вовкъ у

власной шкѣрѣ а взявъ на себе шкѣру овечу — почавъ выходити „Галичанинъ“, давный московскѣй органъ подѣ новымъ титуломъ, якъ бы на те, чтобы улегчить совѣсть тымъ, котрыхъ обовязуе заказъ князьвъ церкви. Тенденція „Галичанина“ въ иѣчѣмъ не змінилася а доказомъ на то крѣмъ богато иншихъ обширне „Шельмо изъ надѣ береговъ Понта отъ 2 янв. 1893“, помѣщене въ той часописи въ ч. 20-ѣмъ зъ дня 27 сѣчня (8 лютого) с. р. подѣ заголовкомъ „Галичане на Кавказѣ“. Есть то агітаційне письмо подѣ некоторымъ взглядомъ ще небезпечнѣише, якъ були своего часу того рода письма Наумовича въ „Галицкѣй Руси“. Ось пригляньмо ся его змістови.

На самѣмъ початку сего письма обѣцую авторъ розказати деякіи (козакія) причины эмиграціи нашихъ селянъ, про якіи довѣдавъ ся въдѣ тыхъ селянъ, що приишли незабавомъ по смерти о. Иоанна (Наумовича), а зъ котрыми авторъ познакомивъ ся на берегахъ Чорного моря. Въ письмѣ о тыхъ причинахъ агѣ слѣду, але за то повно въ нихъ облестныхъ похвалъ для нашихъ селянъ, выхваляюая въдносинъ въ Россіи, а передоверѣмъ такъ цѣлѣнсто и розкошно змальований закавказкій край, що описъ его може легко завернути голову каждому, не ознакомленому добре зъ дѣйстными въдносинами въ Россіи и на Кавказѣ. Авторъ розказуе насампередъ, якъ одного вечера зайшовъ до него якійсь селянинъ эмигрантъ галицкій и розповѣвъ ему, що мають приѣхати ще другии. И

дѣйстно приѣхало ще четверо людей. Се давъ авторови добру нагоду показати эмигрантамъ, що они не потребують бояти ся, що не будуть могли свободно ѣздити по Россіи и вѣнъ каже: „Въ „деспотической“ Россіи ѣхали эти люди 2 тысяча веретъ, не подвергаясь никакимъ задержкамъ, розпросамъ жандармовъ или полицейскихъ и вообще никакимъ неприятностямъ. Не то испытали бы они, если бы имъ пришло въ просвѣщенной и конститудійной Европѣ ѣхать...“ Значить ся иншими словами: ѣдьте люди, не бойте ся, васъ тутъ нѣхто не буде чѣпати. Треба же знати, що въ Россіи не вѣльно зъ одного повѣта переѣзджати въ другии безъ паспорта. Хто тамъ бувъ, то знае то добре. Се право для тамошнихъ подданныхъ.

Дальше каже авторъ, что тѣ селяне приишли просити его, чтобы вѣнъ помѣгъ кушити имъ „казенну“ (камеральну) землю — поручае себе эмигрантамъ за посередника, и заразы додае, что на Кавказѣ можна купити землю на долахъ по 10 до 15 рублѣвъ, а въ больше здоровыхъ сторонахъ по 20 до 30 рублѣвъ за десятину. Дальше каже авторъ, что давъ эмигрантамъ письмо до повномочника министра дѣбръ державныхъ и пославъ ихъ до якогось Лопатинского въ Тифлисъ, очевидно до своего спѣльника. Повномочникъ министра, на котрого — якъ каже авторъ — „наши земляки пропизвели хорошее впечатлѣние“ (зновъ заохота), пославъ ихъ въ Сухумекій округъ надѣ Чорное море. Зѣбрало ся отже 15 родинъ эмигрантовъ

Остри зимы и ихъ причина.

(Конецъ).

Наѣстуденѣишій дни сего зимы були 16, 17, 18 а особливо же 19 сѣчня, хочъ студѣнь не всюды були однакова. Въ Кльостернаибурзѣ коло Вѣдня було н. пр. дня 16 сѣчня 31 степенѣвъ а въ самѣмъ Вѣдни того самого дня вечеромъ лишь 22 степенѣвъ морозу. Мабуть пайбѣльшій морозъ бувъ сего року въ Бликенбургѣ коло Берлина, де тепломѣръ на тамошней стации метеорологичной показавъ дня 19 сѣчня ажъ 34 и пѣвъ степеня морозу; дня 16 сѣчня було тамъ 18 степенѣвъ, 17 сѣчня вже 28 а въ среду дня 18 сѣчня 32 степенѣвъ.

Характеристикою сего зимы есть разъ то, что майже въ цѣлой середной и полудневой Европѣ лютили ся страшнѣ бурѣ снѣговой а вѣдтакъ, что замерзали не лишь бѣльшии озера и рѣки, але навѣтъ въ некоторыхъ мѣстахъ и моря. Бурѣ снѣговой дали ся особливо почутти въ пѣвнѣчной Италии, на Угорщинѣ, коло Триесту нажь на пѣвнѣчи поза Вѣднемъ. Въ цѣлой пѣвнѣчной Италии доходила студѣнь до 20 степенѣвъ морозу, а земля была тутъ вскрыта грубою веретвою снѣгу и леду. Коло Модены лежавъ снѣгъ на два метры грубо, а коло Болонии больше якъ на метерь. Въ Геновѣ, мѣстѣ звѣстномъ загално изъ сво-

го теплого климату, була въ дни 14 и 15 сѣчня така страшна буря снѣгова, якои тамъ найстаршии люди не запомитали а снѣгъ упавъ бувъ такъ великій, что велѣзипци черезъ два дни не могли ѣздити. Тамошний рѣзбаръ Канесса казавъ убити собѣ зъ снѣгу на три метры высоту груды снѣгу и выдѣбавъ зъ ней статую Колумба, зъ котрой цѣле мѣсто мало велику потѣху. Статую ту навѣтъ вѣдфотографовано на памятку и до кѣлькохъ днѣвъ розпродано 2500 тыхъ фотографий. Але студѣнь и буря сягали ще дальше на полудне, бо ажъ поза Римъ и Неаполь до Калябрии и на Сицилию. Въ Реджо въ Калябрии завалили ся вѣдъ снѣгу два дома и убили кѣлькоро людей. Въ Неаполи замерзъ на улицѣ якѣ сѣ жебракъ. Така сама студѣнь и буря снѣгова була въ томъ самѣмъ часѣ такожь на Балканѣ, въ Сербии и въ Болгарии а вѣдтакъ и на Криму, де мѣсто Симферополь, що лежитъ майже такъ само далеко на полудни, якъ Модена и Болония, засыпало снѣгомъ такъ, что черезъ кѣлька днѣвъ було оно зовѣмъ вѣдрѣзане вѣдъ цѣлого свѣта. Розумѣе ся, что въ той самѣй порѣ було въ Россіи студѣнѣише, якъ денебудъ въ захѣдной Европѣ. Въ Москвѣ треба було палити по улицяхъ стосы дерева, чтобы люди мали при чѣмъ загрѣти ся. Въ Иркутску доходили морозы вѣдъ 15 до 22 сѣчня до 40 степенѣвъ, отже до такой студени, въ котрой вже живе снѣгло замерзае. Въ мѣстахъ якъ Кіевъ, Петербургъ и Москва настала була страшна дорожня, бо не було нѣякого привозу зъ сѣль.

Подчасъ пайцѣльнѣишихъ морозовъ зимы покрыло ся було Балтійске море въ многихъ сторонахъ грубымъ ледомъ. Такъ н. пр. зъ обѣхъ боковъ пѣвострова Геля напротивъ мѣста Гданьска не було дня 19 сѣчня доколысенька нѣгде видко воды, лишь всюды лѣдъ и лѣдъ. Найстаршии люди въ селѣ Геля на томъ пѣвостровѣ не запомитали, чтобы тутъ колисъ бувъ такой лѣдъ. Вода лѣмила лѣдъ и гнала крыгу до берега, та нагнала по обѣхъ бокахъ пѣвострова ледовѣ валы на 30 метровъ высоты. Подобно було и на мекленбургскѣмъ побережю званѣмъ „святою гроблею“. Якъ далеко можна було окомъ заглянути въ побережа, всюды стоявъ лѣдъ. Кораблѣ не могли вже черезъ той лѣдъ достати ся до побережа, а рыбаки мусѣли залипати ловлю рыбъ, бо годѣ було достати ся на воду. Дальше на захѣдъ вѣдъ того побережа лежитъ въ невеликомъ заливѣ островъ Вальфѣшъ. Той островъ стоявъ черезъ кѣлька днѣвъ въ леду, а що лѣдъ тутъ не становивъ одноцѣлон веретвы, лишь зѣнту масу кригъ, то и годѣ було до острова достати ся. Пристань въ Гамбургѣ и усте рѣки Лабѣ покрылись були такожь ледомъ. Рѣка Ренъ такъ была сильно замерзла коло Дисельдорфу, что люди лагодили вже дорогу ледомъ черезъ рѣку на другии бѣкъ. Навѣтъ въ Триестѣ обмерала була гребля въ пристани зъ обѣхъ боковъ и покрыла ся грубою веретвою леду, котра зъ кождымъ наплывомъ морскихъ филъ ставала чимъ разъ грубша.

Розумѣе ся, что така остра студѣнь не могла позѣбегати безъ влияния и на звѣрята и ро-

и они хотѣли купити пѣвторадесяча десятиць у якогось генеральши Іі. въ Цебельдѣ, „но сдѣлка не состоялась“, а декотрі емігранты взяли вѣдъ генеральши лишь въ аренду кѣлька десятиць, другі примѣтили ся у тамошнихъ „землевладѣльцевъ“ котрі, „галичанами очень дорожатъ какъ людьми, отличающимися трудолюбіемъ и честностью“ (дальша заохота).

Дальше описує авторъ мѣсто Сулумъ и каже, що тамъ навѣтъ тротоары (!) зелени а трава на нихъ на четверть аршина висока; позеіѣ додають ще гуси, свинѣ, що пасуть ся на травѣ або буйволы, що положили ся „покейфировать среди сырой канавки“.

Годѣ намъ тутъ подавати обширно змѣтъ сего письма; щобы хитрѣсть его всесторонно показати, треба бы его хіба дословно навести. Скажемо ще лишъ, що авторъ згадує про якусь „землевладѣлицу вдову“ В., у котрой „о. Іоаннъ также останавливался“ а у котрой зобрали ся були вѣ Галичане и авторъ помагавъ имъ выбирать землю. Земля та — каже авторъ — „съ роскошно растительностью, превосходнаго качества почвою, со здоровою водою, обиліемъ рыбы (форели, пояеніе авторъ, по нашему петруги) въ рѣкахъ и здоровымъ воздухомъ“... „Галичане могли бы тамъ заниматься пчеловодствомъ, садоводствомъ (до сихъ поръ тамъ еще есть много фруктовыхъ деревьевъ, разведенныхъ прежними жителями-абхазцами) и особенно овцеводствомъ“. Наконецъ доказує авторъ, що галицкіи колоністы могли бы тамъ садити бараболю, капусту и т. д., котрі спроваджують ся туды зъ Одесы и Криму, могли бы тамъ сѣяти жито и пшеницю, котрі тамъ удають ся дуже добре, бо посѣяный пудъ (40 фунтовъ) жита выдає ажъ 70 пудовъ (2.800 фунтовъ)! и все то доставляти на мѣсцевій торги. По вѣмъ томъ радить авторъ нашимъ селянамъ, щобы они не выходили до Россіи въ той цѣли щобы тамъ осѣдати, лишъ щобы тамъ брали землю въ аренду на кѣлька лѣтъ, чи то вѣдъ правительства, чи вѣдъ „кавказскихъ землевладѣльцевъ“.

Отсе коротенькій змѣтъ згаданого письма. Коли теперь порѣвняемо его зъ тымъ, що

писавъ своего часу Наумовичъ, коли важливо, що въ закавказскомъ краю богато вѣсляныхъ чиновниковъ російскихъ, генералѣвъ та генеральшъ, графѣвъ и графинь, захопило землѣ вѣдъ тамошнихъ жителѣвъ и теперь не могутъ еѣ обробити, бо въ мѣсци пома достаточного числа робѣтниковъ, а свои своихъ знаютъ и не спѣшатъ ся колонізувати тѣ землѣ, та выбраяти ся комусь — той й зрозумѣемо, длячого якъ разъ въ ту сторону вербують нашихъ людей. Не що иншого, лишъ утворила ся спѣлка якихсь агѣнтовъ, до котрой належить очевидно авторъ згаданого письма, якийсь Лопатинскій въ Тифлісѣ и ще деякіи люде, а до котрой належавъ давнѣйше и Наумовичъ. Шайка тыхъ агѣнтовъ робить очевидно интересъ на нашихъ селянахъ подобно якъ та, що высылала ихъ зъ Покутя и Буковины до Румуніи, а органомъ еѣ якъ була давнѣйше „Галицкая Русь“ такъ ставъ нинѣ „Галичанинъ“. Отсе мабуть и розвязка той загодочной причины, що выкликала торѣчну еміграцію: се й пояснить намъ длячого наразъ російска сторожа погранична перепускала безъ трудностей галицкихъ емігрантовъ, бо й щожъ легкого якъ якомусь генералови або взагалѣ чиновникови російскому постарати ся о то, щобы на декотрыхъ точкахъ границѣ перепускали емігрантовъ галицкихъ свободно до Россіи. Зъ разу, видко, була гадка, що нашіи емігранты принесуть зъ собою богато грошей и выкуплять землю, зъ котрою еѣ властитель не знаютъ, що почати; теперь же коли показало ся, що у тыхъ людей й нема на стѣлько гроша, то агѣнты радять селянамъ брати вже въ аренду землю. Звертаемо отже завчасу увагу на сию агітацію и на тыхъ, що еѣ ширять. Нехай же теперь „Галичанинъ“ не покликуєсь на §. 302 и не каже, що наше выступоване противъ москвофильскихъ агітаторѣвъ есть „подстреканіемъ однихъ гражданъ австрійскихъ противъ другихъ“; есть то выступоване противъ людей шкѣдливыхъ суспѣльности, краєви и державѣ.

бы зъ того, що пава есть въ силѣ выдержати навѣтъ дуже сильный морозъ.

Кѣлька шкѣды наробила сегодѣшня студѣнь въ деревинѣ по лѣсахъ и садахъ, буде можна, якъ сказано, шовнѣ слѣзнати ажъ зъ весною. Въ многихъ сторонахъ Нѣмечины спостережено то, що дерева попукали вѣдъ морозу повздовжъ и подбѣтавали широкіи розколинны, котріи вже нѣколи не заростуть. Есть то зъявище, яке найчастѣйше можна побачити хіба въ Сибѣри, тамъ, де далеко на пѣвночи есть граница высокопенныхъ деревьевъ. Изъ садовины потеряли наибѣльше черешни. Въ пѣвнѣчній Италиі повымерзали цитрины и помаранчѣ, такъ, що сего року ледви чи буде половина того, що было въ минушѣмъ роцѣ. На Сицилиі вымерзъ виноградъ и оливніи деревья.

Отсе маленькій образокъ сегодѣшней зимы. Мусимо тутъ згадати ще про одно цѣкаве зъявище, яке два разы проявило ся сен зимы, а котре вже удало ся по части пояснити. Своего часу доносили мы у „Всеячнѣ“ про громы въ зимѣ. Дня 21 грудня 1892 дались были почувти сильный громы коло стаціи Вѣлоргоры и Шорангъ на Закавказской желѣзницѣ въ Россіи. Громы были — какъ доносила о томъ одна російска газета — огненными стовпами въ землю. Подобне зъявище показало ся было 18 сѣчня с. р. коло Линца въ Нидеръ-Найнкѣрхенъ въ горѣшній Австриі. Того дня зъ рана стало было блискати и били сильный громы, хочъ студѣнь доходила до 16 степенѣвъ морозу. Какъ же пояснити се дуже рѣдкое и цѣкаве зъявище? Дрѣ Шпрунгъ подає въ берлинскѣмъ товариствѣ метеорологичнѣмъ деякіи

Переглядъ політичний.

Соймъ долѣшно-австрійскій скликаныи на день 15 с. м. Зачувати, що галицкіи соймъ має бути скликаныи ажъ по великодныхъ святахъ.

Въ Палатѣ послѣвъ залагоджено вчера бюджетъ министерства просвѣты и слѣдующе засѣдане назначено ажъ на середу; опѣсля має пѣйти дебата бюджетова скоршимъ ходомъ. Зачувати, що на четверговѣмъ засѣданіи Палаты послѣвъ має министеръ фінансовъ предложити проектъ закона въ справѣ доставки дешевой соли для худобы.

Комісія економична ухвалила угоду торговельну зъ Сербією.

Процессъ панамскій закончивъ ся остаточно тымъ, що обохъ Лесепсовъ, Фердинанда и Кароля засуджено за злочинъ обманства на 5 лѣтъ вязницѣ и 3000 франковъ грошевой кары, Фонтану и Котті за то само на 2 роки вязницѣ и 3000 франковъ, а Айфеля за надужите довѣрія на 2 роки вязницѣ и 20.000 франковъ.

Новинки.

Львѣвъ дня 11 лютого.

— Громадѣ Головы, въ повѣтѣ косѣвскѣмъ, удѣливъ С. Вел. Цѣсарь 100 ар. заломоги на будову школы. Громадѣ Витвицѣ, въ повѣтѣ долинянскѣмъ, такожъ 100 ар. на будову школы.

— Именованія. Краєва Дирекція скарбова именовала старшого офіціала мытового Франца Гавѣика управителемъ магазину мытового; офіціала мытового Едварда Гамулинского провіз. управителемъ магазину; Марка Яворского старшимъ офіціаломъ мытовымъ; поборца Петра Михалескули, асистента Болеслава Мартиніого и асистента Емяля Тадея Куровского офіціалами мытовыми; асистента Вол. Пѣонтковского и практиканта Антоана Островского поборцами мытовыми; практиканта Стан. Ковчкого контролюющимъ асистентомъ мытовымъ; поборца Израйля Внѣсбрѣда, провіз. асистентѣвъ Володислава Ковальского, Адама Шакса и практиканта Ивана Свѣбоду асистентами мытовыми.

стины а икогда якои она наробила, покаже ся въ повнѣ ажъ зъ весною. Дика звѣрина загнаняла ся, перта голодомъ ажъ до людскихъ осель. Вовки н. пр. впади були цѣлымъ стадомъ до Москвы а у насъ, якъ говорено, зъяли вовки одного вояка, що стоявъ на сторожи коло котрогось зъ фортѣвъ перемысской крѣпости. Найбѣльше забѣгали лисы до сѣль. Оденъ лисъ загнавъ ся бувъ у Вѣднѣ въ бѣлый день ажъ до самой середины мѣста и бѣгавъ тамъ улицями, доки ажъ не сховавъ ся десь въ мѣсцѣмъ огорождѣ передъ людьми, що гонили за нимъ и хотѣли его зловити. Характеристичный той випадокъ, що въ однѣмъ селѣ напали були два лисы на хлопця и мало що его не роздерли. Лисы скакали ему до очей, але хлопецъ, досить сильный и водважний, боронивъ ся вѣдъ нихъ кулаками, думаючи зъ разу, що то пси. Ажъ якась жѣнка побачила то и дала знати батькови хлопця а той его оборонивъ. Лисы покушали були хлопця въ трицяти мѣсяцяхъ а зъ нѣгъ повыривали ему куснѣ мяса, якъ кулакъ великий. По лѣсахъ выгнуло богато звѣрины. Въ многихъ сторонахъ находили селяне замерзліи або ще ледви живіи серны. Такъ само выгнуло богато воробѣвъ. У одного господаря коло Берлина на островѣ Шарфенбергѣ въ озерѣ Тегелеръ вымерзло цѣле стадо курей разомъ зъ когутомъ и до того ще въ досить — якъ здавало ся, тепломъ курнику. Цѣкаве при томъ было и то, що у того самого господаря переночували того дня на дворѣ на деревѣ двѣ павы, хочъ морозъ бувъ 33 степенѣвъ. Павы тѣ сидѣли кожда окремо и не тупили ся до себе, якъ то роблять звичайно п. пр. вороны середъ великой студени. Выходило

даты, якіи вѣнъ дослѣдивъ въ дняхъ 19 и 24 сѣчня с. р. Вѣнъ мѣривъ теплоту, взглядно студѣнь воздуха кѣлькама тепломѣрами въ одну пору, але у вѣсляной высотѣ. Дня 19 сѣчня мѣривъ вѣнъ трома тепломѣрами и показало ся, що при самѣй землі было 23 степенѣвъ морозу, высоко понадъ землею было вже 17 степенѣвъ, а ще выше вже лишъ 16 степенѣвъ. Показало ся зъ того, що коли на найнишѣмъ мѣсци на землі была наибѣльша студѣнь, то чимъ разъ бѣльше въ гору ставало чимъ разъ теплѣйше. Вѣнъ обчисливъ, що на 100 метрѣвъ въ гору мусѣла бы теплота середъ такихъ обставинъ змѣнити ся о 16 степенѣвъ. Зъ того выходитъ, що подчасъ коли при землі есть студѣнь, морозъ, то въ горѣ есть тепло, въ хмарахъ може збирати ся електричнѣсть, може гримѣти, а навѣтъ може падати дождь.

Щобыжь теперь зрозумѣти, зъ вѣдки бересе такъ велика студѣнь въ зимѣ на землі, то треба передовѣмъ мати на увазѣ то, що подчасъ зимы дѣстає земля наименше тепла вѣдъ сонця, а вѣдѣтакъ ще пускає и свое власне тепло въ безконечный простѣръ свѣтловый. Зъ того выходитъ, що земля, а зъ нею и окружающій еѣ воздухъ, остужує ся въ декотрыхъ мѣсяцяхъ дуже значно. То остужуванє ся землѣ и воздуха не всюды и не каждого року однакове, бо оно зависить такожъ и вѣдъ того, який есть де напоръ воздуха, значить ся, чи воздухъ спочиває де па землі зъ бѣльшимъ напоромъ, чи зъ меншимъ. Коли воздухъ есть теплый, н. пр. надъ моремъ въ захѣдній Европѣ, то вѣтъ поднимаетъ ся въ гору и прѣслабѣе на землі; колижь вѣтъ есть студеный, то лежить при землі и прѣ сильнѣйше на ню,

— Загальні збори товариства „Львівській Бюль“ відбудуться ввечері, дня 14 с. м. о годині 3-й по полудні в кімнатах „Рускої Бесіди“. На порядку денному: 1) Справоздаче секретаря, касієра і контрольного комісії. 2) Вибір виділу. 3) Внесення членів. — У Львові дня 8 лютого 1893. *Волод. Шухевич* голова товариства. — *Наталія Василянна* діривент.

— Музикально-покальний вечорік в честь 50-літнього єпископства Єго Святости папи Льва XIII. відбудеться дня 14 с. м. (на Святий вечорік) в сали інститута дбаочого у Львові, в слідууючу програму: 1. Промова — відповідна торжеству. 2. Стих уложений в честь Єго Святости папи Льва XIII. — деклямація. 3. Вортнянського Імня — хор в супроводі фортепяна. 4. Завадського „Перша шумка“ — фортепян. 5. Устияновича „Іоанн Євангелист“ — деклямація. 6. Вортнянського Концерт XXIII „Блаженні люди“ — хор в супроводі фортепяна. 7. Баєра Op. 112 — фортепян. 8. Єго Могильнянського „Скита Маваянського“ уступ — деклямація. 9. Нижавковського Остава Кантата до стиха під ч. 2. — хор в супроводі фортепяна. — Початок о год. 5^{1/2} ввечері. Вступ дозволений лише за прошеєм.

— О. Нижавковський Остап, звістний композитор, зладив до слів Є. Екса. Матрополита кантату в честь папського ювілею. Після осуду знатоків, єсть се оригінальна музика великої вартости, написана виключно на жіночий хор, в супроводі фортепяна на чотири руки.

— Тернопільська руска бурса удержувала в І лютого шкільництві 1893 46 питомців, в тих 7 було приміщених безцельно, 1 за доплатою по 4 вр. місячно, 8 за доплатою по 5 ар., 8 по 6 місячно, 10 по 7 ар., 4 за доплатою по 10 ар., 4 за доплатою по 12 ар., а 4 за доплатою по 20 ар. місячно. Класифікація учеників випала в той спосіб, що 13 одержало степеня в відзначенні, 30 одержало степеня першій, 2 степеня другій а 1 третій.

— В Судовій Вишині закладаєся читальня, що буде звати ся „Міщанська бесіда“. Статути потвердило вже ц. к. Намістництво.

— Конкурс на посаги. З фондаций імени Архияєвськи Гавелъ суть до рожданя два посаги по 700 ар. О ті посаги можуть старати ся заручивши вже, убогий а годній денки або сироты урядників, що підлягають Міністерству справ внутрешних. Посаги ті будуть надані 20 цвѣтня с. р., а виплачені аж по вѣчаву.

— Вистава кравва. С. Е. п. Намістник гр. Каа. Бадені заявив, що павільон шкільний на виставі краввий поставити своїм коштом, а виконане его поручити архітегові п. Герголевскому.

— Холера. Тому, що на веслу сподѣвають ся знову холери, правительством наше запросило иний державы на конференцію, щоби установити однаковий способы борби в холерою. Веб правительствя привияли ті

якь то дѣе ся н. пр. на Сибѣри. Найбѣльше остуджує ся земля у насъ підчасъ зими на восходѣ, в глибокій Россіи и в Сибѣри. В Петербурзі н. пр. доходить студѣнь звичайно вѣдъ 28 до 39 степенѣвъ, в Москві вѣдъ 30 до 42, в Казани вѣдъ 32 до 37, в Оренбурзі вѣдъ 33 до 40, в Катеринбурзі вѣдъ 38 до 44, в Барнаулі вѣдъ 45 до 55 степенѣвъ морозу.

Взагалъ можна сказати, що студѣнь, котра доходить до 40 степенѣвъ морозу, сягає вѣдъ Ляляндій, вперекъ черезъ Фінляндію, по Смоленскъ, Курекъ аж до Харѣвскои губерній, а з вѣдеи звертає до Оренбурга. Найбѣльша студѣнь на цѣломъ свѣтѣ буває в Верхоянску, маломъ мѣстѣ в Сибѣри, в Иркутскій губерній, бо доходить тамъ вѣдъ 50 до 67 степенѣвъ морозу. Тутъ отже остуджує ся земля и воздухъ в зимѣ найбѣльше. Студеный тяжкій воздухъ не може з вѣдеи нѣде відпльвати и заедно остуджуєсь чимъ разъ бѣльше; колижъ де в західній Европѣ воздухъ черезъ доплывъ теплои воды в мори огрѣе ся, то підносить ся в гору, а тогды рушає и на північному восходѣ студеный воздухъ и суне ся до насъ студенымъ вѣтромъ и выкликує острій морозы. Може зновъ такъ бути, що десь и надъ середно-північною Европою нацѣрь воздухъ стане великій, воздухъ той не відпльває, бо до него не може дойти теплий воздухъ вѣдъ моря, але остуджує ся та выкликує сильній морозы. Такъ було и в сѣчни с. р.: надъ Фінляндією залягъ був студеный воздухъ, а за Альпами був теплий, з півночи пересунувъ ся тогды на полудне студеный воздухъ и выкликує мо-

запросины прихильно и конференція відбуде ся мабутъ у Дрезні при юбци с. м. Такожъ и Россія прише мабутъ своїхъ відпоручниківъ на ту конференцію.

— Новѣнь. Морозъ уставъ и зачавъ ся новий клопѣть: повѣнь гроить! Зъ надъ Сяну доносять, що снѣгъ лежить тамъ такъ високою верствою, а лѣдъ на Сяні такій грубий, що якъ то все почне топити ся, то дуже легко може настати повѣнь. Лѣдъ грубий майже на метеръ, а славъ воды нивакій — тому небезпечность велика и треба тому завчасу варадити. Инженерія водна в Царствѣ польскіймъ разомъ зъ комітетамъ громадскими вже вялася до работы. Людей надъ Вислою повѣдомляють о станѣ воды рѣжнобарвными кулями на високихъ стовпахъ в день, а в ночи лѣхтарнями. Коли вода підъ Завихостомъ піднесе ся о 6 стѣпъ надъ найнижшій стая, тогды вивѣшуютъ на доглі одяу чорну жулю в день, або червону лѣхтарню в ночи. Коли стая воды підъ Завихостомъ дойде до 126 стѣпъ, тогды двѣ кулі або двѣ лѣхтарні; а якъ дойде аж до 188 стѣпъ (авшъ три сяжкѣ), то вивѣшуютъ три кулі або три лѣхтарні. Коли лѣды пукають, такожъ дають врати трема кулями або трема лѣхтарнями. — Дунай уже виступивъ зъ берегѣвъ и валивъ богато мѣсцевостей в дольшій Австріи. Люде мусѣли покинути свои хаты. Лѣды підходятъ уже підъ Вѣдею, тому тамъ рѣжнями способами радять, абы повони не було.

— Вовки зѣли зновъ одяого священника румынского, Дмитра Радіова в Цабальцѣ в Красосереніерскіймъ комітатѣ. Вѣнь вхавъ дня 8 с. м. рано до Марка Арделвана, побережника, зъ св. даромъ. Дорога выпала черезъ лѣсъ, в котрѣ послѣдними часами появили ся вовки. Пѣль знавъ о томъ, тому взявъ стрѣльбу и похавъ самъ санками. Пѣано ввечеромъ вернули конѣ зъ санками самі до села, а пона не було. Селяне вѣшли це в ночи в лѣсъ и у побережника довѣдали ся, що пѣль бувъ у него, посягавъ олей, а вѣдтакъ вѣдѣхавъ. Зъ походными почали люде шукати пона по лѣсѣ. На спадѣ горы пайшли стрѣльбу, а недалеко куснѣ тѣла и одѣжъ зъ пона. Снѣгъ докола вкрывавъ, отже видко, що се вовка зѣли Радіова.

— Чи буде урожай? Рѣльники російскій кажутъ, що буде сего року. Зъ давна не було такъ снѣжнои зимы, якъ сего рѣчя. Снѣгъ покрывъ грубою верствою всюды поля и тому єсть надѣн, що буде досить вога земля; безъ тои вогкости минушими лѣтами не могло вѣбже зародити.

† Посмертній вѣсти.

— Православъ Троянъ, староческій посолъ до Рады державной, померъ дня 9 с. м. в Празѣ в 74 роцѣ житя. — Іванъ Иванѣвъ, бувшій управитель

розы в першихъ дняхъ сѣчня. В половинѣ сѣчня пересунувъ ся бувъ трохі теплѣшій воздухъ зъ північного заходу на полудневый восходъ, а в слѣдъ за тымъ прийшла на 19 сѣчня найбѣльша студѣнь зъ північного восходу, зъ Сибѣра, в нашѣ стороны.

Иншою причиною великои студени можуть бути т. зв. ледовы горы. Суть то величезній груды лѣду, котрѣ відрываютъ ся вѣдъ ожеледцѣвъ, що на Гренляндіи и Иеляндіи сунуть ся поволи до моря. Коли ихъ конецъ высунєть глибоко зъ берега в море, уриває ся зъ великимъ доскотомъ и величезна ледова гора ильває вѣдтакъ по водѣ. Тѣ ледовы горы дѣстають ся вѣдтакъ в теплу струю Атлантійского океану и остуджують єъ, а черезъ то выкликують и студѣнь в Европѣ. Такихъ гѣръ начислено на мори в 1890 р. ажъ 674 и заразъ слѣдуючій рѣкъ 1891 бувъ студеный. В 1891 р. добачено тыхъ гѣръ ледовыхъ на мори лишь 141, а рѣкъ 1892 бувъ вже що до теплоты середній. В 1892 р. не було видко черезъ три першихъ мѣсяцѣвъ ледовыхъ гѣръ коло Новои Фунляндіи, чого вѣдъ двацяти лѣтъ не бувало, в цвѣтні показала ся в мори велика маса дробного лѣду, а в маю начислено вже 90 ледовыхъ гѣръ. Зъ того пѣшовъ здогадъ, що підъ конецъ лютого с. р. настає велика студѣнь и то мабутъ дало до поговѣрки о страшныхъ морозахъ, якѣ мають це настати.

хора у львівській семінарії духовній, знавий теноръ сѣвѣакъ, померъ дня 5 с. м. в Старомъ Санчи у родичѣвъ своєхъ жынкѣ в 30 роцѣ житя а 2 священства. — В Чернівцяхъ померъ вчѣра Александръ Морге нбессеръ, авторъ аяного гумористичного оновѣданя „Оборона Соколова“. Похоронъ відбуде ся в поведѣлокѣ. — Тамъ такожъ померъ Помпій Піпощъ, редакторъ румынской часописи Gazeta Bucovinei.

Господарство, промыслъ и торговля

— Календаръ господарскій и церковный. Стая воздуха за минувшій doby числячи вѣдъ 12 год. в полудне дня 10 до 12 год. в полудне дня 11 с. м.: середна теплота була — 0.3 Ц., найвысша — 2.4° Ц. (вчѣра по полудни), найнижша — 4.2° Ц. в ночи. Барометръ опадає (755). Вѣтеръ буде полуднево-захѣдній, мѣрний, теплота попаде ся до — 2° Ц., небо буде переважно захмарене; снѣгъ. Выхѣд сонця: дня 12 с. м. о годинѣ 7 мин. 22; захѣдъ о 5 год. 10 мин.

Выхѣд сонця дня 13 с. м. о 7 годинѣ 19 мин.; захѣдъ о 5 год. 11 мин.

Свята рускій: дня 31 (12 с. м.) Мясопустна. — дня 31 (13 с. м.) Трифон.

Свята латинскій: дня 10 с. м. Запусти. — дня 13 с. м. Катерины Речі.

— Цѣна збѣжа у Львовѣ дня 10 с. м. пшеница 7.25 до 7.75; жито 6.25 до 6.50, лчмѣнь 5.— до 5.75; овєсь 5.25 до 5.75, рѣпакъ 10.60 до 11.50; горохъ 7.25 до 10.—; вика 5.— до 5.25; насѣне льняне 10.50 до 11.—; бѣбъ — до —, бѣбикъ 4.60 до 5.—; гречка 6.90 до 7.50; конюшина червона 68.— до 75.—; бѣла 60.— до 80.—; шведска 65.— до 75.—; кминокъ 17.— до 20.—; анижъ 36.— до 38.—; кукуруза стара 5.25 до 5.60; нова — до —; хмѣль — до —; спиртуєть готовый 12.25 до —.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Парижъ 11 лютого. Пос. Лейде має пинѣ поставити интерпеляцію до правительствя в справѣ загальнои політики. Веб засудженій в процесѣ панамскіймъ постановили внести жапобу неважності.

Берлинъ 11 лютого. Пѣсля Borsztg. заключила Нѣмеччина угоду торговельну зъ Россією.

Букарентъ 11 лютого. Зачувати, що король Миланъ и королева Наталія мають приѣхати до Яєъ, де будутъ дожидати залагодженя формальностей а вѣдтакъ повѣнчають ся другій разъ в королевскіймъ замку Сінай.

Переписка Редакціи.

— Вп. Германъ Вельке в Ск. Дубъ значить в рускѣи мовѣ не лишь дерево, дубину, але такожъ помячену кору, чи то зъ дубины, чи сосны, уживаву до гарбованя шкѣры; дубъ в другѣи значѣно овначає то саме, що нѣмецке слово Lohе або польске *dobnica*. Пѣсля того, яко коры уживає ся до гарбованя, може бути дубовый дубъ, сосновый дубъ, вербовый дубъ и т. д. — Вп. М. Ц. в Кн.: Соромно теперъ подавати те, що дяло ся на „Новый рѣкъ“; було намъ скорше донести, ч. мы были бы радо помѣстили. — Вп. Ант. Лот. в Пет.: На жалъ вгаданыхъ чисель вже не маємо. Чому вы не рекламували яравъ кожде число, скоро Васъ не дойшло? — Вп. Т. Я. в Самборѣ: Кажете прислать вѣдъ відповѣдъ *poste restante*, картка лежить три мѣсяцѣ. Вы єв не відбираєте и намъ єв вавадъ відсилають вѣ вѣцкиимъ додаткомъ: Keine Anfrage.

За редакцію вѣд повѣдає Адамъ Креховаций.

